

Täydennysopintoväylä papin kelpoisuuteen

Esittely piispainkokoukselle 14.3.2024 / Maria Takala-Roszczenko, ortodoksisen teologian koulutusohjelmasta vastaava varajohtaja, Teologian osasto, Itä-Suomen yliopisto

Lähtökohta

Kirkkojärjestys (132 §) määrittelee papin ja diakonin tehtäviin edellyttäväksi kelpoisuudeksi vihkimyksen lisäksi

- 1) **ortodoksisen teologian** koulutusohjelmassa **teologin** suuntautumisvaihtoehdossa suoritetun **ylemmän korkeakoulututkinnon** (= teologian maisterin tutkinto Itä-Suomen yliopistosta)
- 2) **muun teologian ylemmän korkeakoulututkinnon** täydennettynä **piispainkokouksen hyväksymillä** ortodoksisen teologian opinnoilla (= teologian maisterin tutkinto esim. läntisen teologian alalta tai ulkomainen teologian maisterin tutkinto)
- 3) **Suomen ortodoksisessa pappisseminaarissa** suoritetun **pappiskandidaatin** tutkinnon.

Kohdan 2) osalta piispainkokous päätti 23.4.2018 (15 §) edellyttää ”opintojen täydentämistä maisteriohjelmassa Itä-Suomen yliopiston teologian osastossa siten, kuin asiasta on korkeakoulujen hakuohjeissa säädetty” sekä että ”maisterin tutkintoon sisältyvien soveltavien opintojen työharjoittelujakso on suoritettu kirkollisesti”.

Haasteet nykytilanteessa

- Hakukelpoisuus maisteriopintoihin: aiempi korkeakoulututkinto sekä 60 opintopisteen laajuiset edeltävät ortodoksisen teologian opinnot. Ei mahdollista kirkkomusiikista tai opetusosalta valmistuneille, koska kahta saman koulutusohjelman maisteritutkintoa ei voi tehdä.
- Maisteriopintojen (120 opintopistettä) kesto: ihanteellisesti kaksi vuotta, todellisuudessa usein enemmän (sisältö: pääaineen syventävät opinnot, pro gradu -tutkielma, soveltavat opinnot eli liturgiset harjoitukset ja seurakuntaharjoittelu).

Ratkaisuehdotus

Kirkkojärjestyksen 132 § kohdan 2 edellyttämän kelpoisuuden mahdollistaminen erillisinä yliopistollisina **kelpoisuusopintoina (täydennysopinnot)**, johon sisältyy kirkollisesti suoritettu työharjoittelujakso.

- Täydentävinä opintoina suoritetaan enintään 60 opintopistettä (sis. soveltavat opinnot 20 op) aihealueista, jotka **piispainkokous näkee olennaisina valmistautuessa papin tehtävässä toimimiseen**: esimerkiksi ortodoksisen kirkon dogmatiikka, patristiikka, ikoniteologia, etiikka ja asketiikka, ekumeniikka, liturginen teologia, jumalanpalvelukset, kirkkohallinto, pastoraaliteologia, uskonnonpedagogiikka, homiletiikka, kirkkohistoria, klassiset kielet, liturgiset kielet [kirkkoslaavi, liturginen kreikka], kieli- ja viestintäopinnot [suomen kielen tieteellinen kirjoitus ja suullinen ilmaisu, ruotsi, englanti].
- Opintoihin haku järjestetään korkeakoulujen yhteishaussa vuosittain kevättalvella. Opinto-oikeus on voimassa kaksi vuotta. Täydentävistä opinnoista määrää teologian osasto vertaamalla hakijan suorittamia opintoja piispainkokouksen määrittelemiін aihealueisiin. Kelpoisuusopintoina opinnot ovat ilmaisia.

Prosessin kuvaus

A) (Läntisen) teologian tutkinto (Itä-Suomen yliopisto, Helsingin yliopisto, Åbo Akademi)

Haku täydennysopintoihin

Täydentävät opinnot (fokus ortodoksisessa teologiassa ja käytännössä) + kirkollinen harjoittelu

Kelpoisuus hakea papin tehtävää

B) Ortodoksisen teologian tutkinto kirkkomusiikin tai aineenopettajan suuntautumisvaihtoehdoista (Itä-Suomen yliopisto)

Haku täydennysopintoihin

Täydentävät opinnot (fokus pastoraalisessa ja homileettisessa koulutuksessa) + kirkollinen harjoittelu papin tehtävien profiililla

Kelpoisuus hakea papin tehtävää

C) Ulkomailla suoritettu (ortodoksisen / läntisen teologian tutkinto)

Tutkinnon rinnastaminen Opetushallituksessa, mahdollinen suomen kielen koe (YKI)

Haku täydennysopintoihin

Täydentävät opinnot (fokus Suomen ortodoksisen kirkon käytännöissä, kielissä) + kirkollinen harjoittelu

Kelpoisuus hakea papin tehtävää